

19840305

INŠTITUT ZA GOZDNO IN LESNO
GOSPODARSTVO PRI BF
61001 LJUBLJANA, VEČNA POT 2
P. P. 523-X, TELEFON 268 963

Ljubljana, 5.3.

19 84

Staninvest

Ljubljana

TOZD Tehnične in rač.storitve

Vaš znak:

Sektor Center

Miklošičeva 18

Naš znak:

61000 LJUBLJANA

ZADEVA: Pregled hiše na Obrežni stezi št.2

V petek 2.marca 1984 sem si skupaj s tov.Blatnikovo ogledal kletne prostore hiše št.2 v ulici Obrežna steza.

V kleti, med kurilnico in arhivom Zavoda za zdravstveno varstvo SR Slovenije, je stena vlažna in voda kaplja z vratnega podboja. Strop kleti je moker v polkrogu nekaj metrov od te stene. Barva in delno tudi omet se luščita in odpadata. Na najbolj vlažnem delu stene, blizu vratnega podboja, rastejo trosnjaki glive *Coprinus domesticus* (hišna tintnica).

Hišna tintnica ima sprva jajčast klobuk, ki se v starosti razpre. Podgobje, ki se razrašča pod ometom stene in na dnišču beta, je rumeno. Na površini klobuka in na betu so bele, kasneje sive zrnate luskice. Klobuk je nažlebljen po vsej površini. Lističi so beli, ko trosi dozoriijo pa postanejo temnorjavi. Raste v lesu in v drugih snoveh, ki vsebujejo celulozo, vendar le na mestih, kjer je dovolj vlage.

Pri sanaciji kleti upoštevajte, da je vzrok za okužbo stene in lesa v njej ter za rast hišne tintnice visoka vlaga v stehi in v podboju vrat. Vlaga prihaja iz frizerskega salona v pritličju stavbe, kjer imajo pokvarjeno vodovodno napeljavo. Po pripovedovanju stanovalke tov.Blatnikove, ta odtok pušča v večji ali manjši meri že 7 let. Vsako vlaženje lesa v starih hišah slej ko prej omogoči glivam, ki razkrajajo les, da se v takem okolju naselijo in glede na vrsto glive les v krajšem ali daljšem časovnem obdobju popolno uničijo. V našem primeru je okužila les gliva, ki jo le redko najdemo v zgradbah pri nas, in ne predstavlja tolikšne nevarnosti za hišo, kot siva hišna goba

ali solzivka. Kljub temu pa naj bo sanacija temeljita, saj po številnih trošnjakih glive lahko zaključimo, da ima le-ta ugodne razmere za svojo rast in bo še naprej razgrajevala les, če ne boste natančno in temeljito sanirali kletne in pritlične prostore v zgradbi.

1. Popravite vodovodno napeljavo v frizerskem salonu in preprečite vsakršno nadaljnje vlaženje sten in stropa v kleti .
2. S sten in stropov v kleti odstranite ves omet, ki je vlažen in kjer se lušči barva. Zidake pod ometom prepojte s fungicidnim sredstvom Silvanit KBB (v koncentraciji, ki je navedena v navodilih za uporabo) in naredite nov omet. Nov omet pripravite tako, da namesto vode vanj zamešate fungicidno raztopino Silvanit KBB. Ko boste odstranili sedanji omet, preglejte, kakšno je stanje obeh vratnih podbojev (vrata v arhiv in vrata v kurilnico). Če kaže les podbojev znamenja razpadanja in ni več trden, ju zamenjajte. Če pa je les še zdrav, nepoškodovan, ga le prepojte z raztopino Silvanita KBB.
3. Pregledali smo dva prostora, kjer je vlaga sten in stropa največja. Vendar ta dva prostora mejita na drvarnico, ki je bila v času pregleda zaklenjena. Preglejte les, ki je shranjen v drvarnici. V kolikor je vlažen in kaže znamenja okužbe z glivami (površinsko razraslo podgobje glive, razkroj in razpadanje, temnorjava barva lesa), ga čimprej sežgite. Če je stena drvarnice tudi vlažna in se barva lušči, jo popravite na enak način, kot steni in strop v sosednjih dveh prostorih.

Opomba:

Načelno bi za prenehanje rasti glive zadoščalo prenehanje vlaženja sten in lesa ter izsušitev le-teh. Vendar kletne prostore le stežka dovolj osušimo in tudi odtok v frizerskem salonu se bo verjetno še kdaj pokvaril. Zato menim, da je upravičena temeljita sanacija (odstranitev ometa in zavarovanje sten in vratnih podbojem s fungicidnim sredstvom). Najvažnejše pa je seveda preprečiti nadaljnje vlaženje. V bodoče morate takoj popraviti vsako okvaro na vodovodni napeljavi.

Sestavil:

mag. Dušan JURC, dipl. biol.

Dušan Jurc